

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

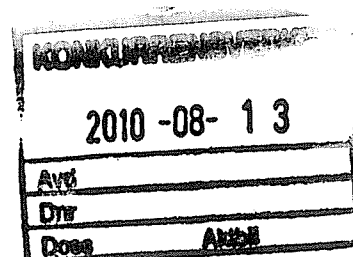
DOM
2010-08-12
Meddelad i Västerås

Mål nr
4574-10 E
Enhet 2

SÖKANDE

Arla Foods AB, 556579-4400

Ombud: Advokat Morvarid Dorkhan Nilsson
Baker & McKenzie Advokatbyrå
Box 5719
114 87 Stockholm

MOTPART

Landstinget Västmanland, 232100-0172
Gemensamma kostnämnden
Box 3043
721 89 Västerås

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Landstinget Västmanlands upphandling av färska mejeriprodukter,
diarienummer KOST100009 (LVU090162)

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Arla Foods AB framställning på så sätt att
Landstinget Västmanlands upphandling avseende färska mejeriprodukter,
med diarienummer KOST 100009 (LVU 090162) ska göras om.

Förvaltningsrättens intermistiska beslut den 16 juni 2010 upphör härmed
att gälla.

BAKGRUND

Landstinget i Västmanland (landstinget) har genomfört en upphandling av färska mejeriprodukter. Ett av de bolag som lämnat anbud är **Arla Foods AB (bolaget)**. Även Skånemejerier ekonomisk förening (Skånemejerier), Upplands Trädgårdsprodukter AB (Trädgårdsprodukter) och Milko ekonomisk förening (Milko) har lämnat anbud. Enligt tilldelningsbeslut den 2 juni 2010 har bolaget inte antagits som leverantör i upphandlingen. Som leverantör har i stället Skånemejerier antagits.

Förvaltningsrätten beslutade den 11 och senare den 16 juni 2010 på framställan av bolaget att landstinget, i avvaktan på att förvaltningsrätten avgör målet slutligt eller annat förordnar, tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

YRKANDEN M M

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar *i första hand* att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen får avslutas först efter det att rättelse har skett på så sätt att anbud från Skånemejerier, Trädgårdsprodukter och Milko ska förkastas samt att en ny prövning därefter ska göras av vilket anbud som ska antas. *I andra hand* yrkar bolaget att upphandlingen ska avbrytas och göras om. Som grund för sin talan anför bolaget att landstinget borde ha bortsett från Skånemejerier, Trädgårdsprodukter och Milkos anbud vid kvalificeringsfasen då de inte uppfyller skall-kraven.

Skånemejerier

Skånemejerier uppfyller inte följande skall-krav; *punkten 1.2.4.2 anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning* eftersom de dels inte har bifogat någon kopia av riskklassbedömning från kreditupplysnings-

institut trots att det finns kreditupplysningsföretag som utför dessa bedömningar för ekonomiska föreningar och dels då de inte har bifogat den senaste årsredovisningen eller annan motsvarande redovisning (i stället har de hänvisat till att årsredovisningen finns att hämta på deras hemsida). Skall-kravet i *punkten 1.2.4.1 intyg från myndigheter* uppfylls inte heller eftersom de inte har fyllt i blanketten ”företagsupplysning” på ett korrekt sätt då blanketten inte är undertecknad. Bolaget noterar även att Skånemejeriers anbud saknar underskrift. Slutligen har de inte uppfyllt skall-kravet i *punkten 1.2.7 kvalitetsarbete* då de underlåtit att beskriva rutiner/system för intern kvalitetskontroll, kvalitetsuppföljning, kvalitetsåtaganden, klagomålshantering/reklamationshantering och miljöarbete.

Trädgårdsprodukter och Milko

Trädgårdsprodukter och Milko uppfyller inte följande skall-krav; *punkten 1.2.4.2 anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning* eftersom kopia av riskklassbedömning från kreditupplysningsinstitut saknas (vad avser Trädgårdsprodukter är det deras underleverantör Gefleortens Mejeriförening som saknar kopia för detta) trots att det finns kreditupplysningsföretag som utför dessa bedömningar för ekonomiska föreningar. *Punkten 1.2.4.1 intyg från myndigheter* uppfylls inte heller eftersom blanketten med ”företagsupplysning” saknar underskrift. Trädgårdsprodukter har inte heller bifogat aktuell registeruppgift utfärdad av behörig officiell myndighet (Bolagsverket). Därutöver uppfyller varken Trädgårdsprodukter eller Milko skall-kravet i *punkten 1.2.7 kvalitetsarbete* eftersom de inte har bifogat material avseende intern kvalitetskontroll, kvalitetsuppföljning, kvalitetsåtaganden, klagomålshantering/reklamationshantering och miljöarbete för mejeriprodukter.

Landstinget bestrider bifall till överklagandet men vitsordar de påstådda felen avseende Trädgårdsprodukter, dvs. att de inte uppfyller de i målet

åberopade skall-kraven. Avseende *punkten 1.2.4.1 intyg från myndigheter* har Skånemejerier och Milko (och Trädgårdsprodukter) inkommit med undertecknade versioner av blanketten ”företagsupplysning” till landstinget. Bolaget har fått ut kopior på blanketterna från ett USB-minne där underskrifterna saknades. Avseende *punkten 1.2.4.2 anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning* är Skånemejerier respektive Milko en ekonomisk förening varför riskklassbedömning inte görs av kreditupplysningsföretaget UC. Skånemejerier och Milko har istället lämnat in sina årsredovisningar. Vad avser undertecknandet av anbudet har Skånemejerier undertecknat detta. Avseende *punkten 1.2.7 kvalitetsarbete* har Skånemejerier hänvisat till certifikat vilka landstinget har godtagit eftersom det krävs att företaget har särskilda rutiner och system för att erhålla dessa certifikat. Skånemejerier och Milko uppfyller således sammanfattningsvis skall-kraven.

DOMSKÄL

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket samma lag får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket samma lag ska rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår, såvitt nu är i fråga, följande.

Upphandlingen avser färska mejeriprodukter och kontraktperioden är tre år med möjlig förlängning om ett år. Skall-kraven utgörs av bl.a. följande;

1.2.4.1 Intyg från myndigheter

Anbudsgivare ska uppfylla i Sverige eller i hemlandet ställda krav avseende sina registrerings-, skatte och avgiftsskyldigheter. Som bevis på detta ska bl.a. blanketten "Företagsupplysning" bifogas komplett ifylld.

1.2.4.2 Anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning

Anbudsgivaren ska ha en stabil ekonomisk bas. Leverantör och eventuell underleverantör ska erhålla riskklassbedömning minst riskklass 3 hos Upplysningscentralen AB (UC) eller motsvarande kreditupplysningsinstitut. Om man inte uppnår riskklass 3 kan annat intyg lämnas, t.ex. moderbolagsgaranti, bankgaranti eller motsvarande.

Som bevis ska senaste årsredovisningen eller annan motsvarande redovisning som kan styrka företagets finansiella ställning bifogas anbudet.

Som bevis på att riskklass 3 uppfylls ska kopia av riskklassbedömning från kreditupplysningsinstitut bifogas anbudet. Intyg får inte vara äldre än sex månader.

1.2.7 Kvalitetsarbete

Anbudsgivaren ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete inom företaget. Som bevis på att kravet uppfylls ska anbudsgivare bifoga handlingar som styrker detta kvalitetsarbete. I anbudet ska beskrivas rutiner/system för intern kvalitetskontroll, kvalitetsuppföljning, kvalitetsåtaganden, klagomålshantering/reklamationshantering och miljöarbete.

Av upphandlingsprotokollet framgår att bolaget tillsammans med Skånemejerier, Trädgårdsprodukter och Milko kvalificerade sig för att delta i anbudsprovningens utvärderingsfas, se aktbilaga 10. Av tilldelningsbeslutet framgår att Skånemejerier vann upphandlingen.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har att ta ställning till om landstinget brutit mot någon bestämmelse i LOU och om detta i så fall föranleder att upphandlingen ska rättas eller göras om. För ingripande från förvaltningsrättens sida krävs vidare att bolaget har, eller i vart fall riskerat, att lida skada till följd av förfarandet.

Vid genomförande av ett upphandlingsförfarande gäller att den upphandlande myndigheten i förfrågningsunderlaget ska redovisa de krav som ställs på anbudsgivarna och redogöra för hur utvärderingen av anbuderna ska gå till. I det allmänna kravet på transparens ligger att anbudsgivarna ska kunna utforma sina anbud på ett sådant sätt att de är så konkurrenskraftiga som möjligt utifrån de i förfrågningsunderlaget givna förutsättningarna. För varje krav som ställs i förfrågningsunderlaget ska den upphandlande myndigheten redogöra för hur anbudsgivarna ska visa att de uppfyller kraven.

Bolaget har gjort gällande att Skånemejerier, Trädgårdsprodukter och Milko inte uppfyller skall-kraven på en eller flera punkter gällande *intyg från myndigheter, anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning och kvalitetsarbete*.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att landstinget vitsordat att Trädgårdsprodukter inte uppfyller skall-kraven. Detta innebär att det för

förvaltningsrätten enbart återstår att pröva huruvida Skånemejerier och Milko uppfyller de ovan angivna skall-kraven.

1.2.4.1 Intyg från myndigheter

Vad avser detta skall-krav framgår att såväl Skånemejerier som Milko undertecknat blanketten "Företagsupplysning" och att de båda bolagen således uppfyller detta skall-krav.

1.2.7 Kvalitetsarbete

Avseende detta skall-krav har Skånemejerier till sitt anbud bl.a. bilagerat kopior av ISO- och BRC-certifiering samt årsredovisning avseende 2009 där kvalitetsarbete finns beskrivet. Milko har till sitt anbud bl.a. bilagerat kopior av ISO- certifiering, IP svenskt sigill och årsredovisning avseende 2009 där kvalitetsarbete finns beskrivet. Förvaltningsrätten finner genom anförda handlingar att det får anses visat att Skånemejerier och Milko uppfyller även detta skall-krav.

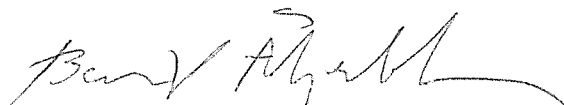
1.2.4.2 Anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning

Förvaltningsrätten går slutligen över till prövningen av det sista skall-kravet varom är fråga i målet. Detta skall-krav måste enligt förvaltningsrättens mening, mot bakgrund av dess ordalydelse, tolkas så att skall-kravet utgörs av två delmoment som, var för sig, måste vara uppfyllda. Det första delmomentet är att *kopia av riskklassbedömning* från från UC eller annat kreditupplysningsinstitut bifogas anbudet där leverantör och eventuell underleverantör erhåller minst riskklass 3. Om leverantör och eventuell underleverantör inte erhåller riskklass 3 kan annat intyg lämnas såsom t.ex. moderbolagsgaranti, bankgaranti eller liknande. Det andra delkravet är att den senaste *årsredovisningen* eller annan motsvarande redovisning som kan styrka företagets finansiella ställning bifogas anbudet. Förvaltningsrätten konstaterar härvid att såväl Skånemejerier som Milko enbart har bifogat den senaste årsredovisningen

men inte någon kopia av riskklassbedömning från något kreditupplysningsinstitut. I denna del har landstinget hävdad att sistnämnda brist är grundat på att UC inte utfärdar intyg avseende ekonomiska föreningar. Bolaget har dock, obesträtt, anfört att annat institut kan lämna sådant bevis. Visserligen kan det ifrågasättas om avsaknaden av aktuellt intyg, utifrån andra inkomna handlingar, som t e x årsredovisningar, inte kan medföra en godtagbar prövning av en anbudsgivares ekonomiska ställning. Förvaltningsrätten finner dock av förfrågningsunderlagets otvetydiga lydelse att skall-kraven under punkten *1.2.4.2 anbudsgivarens finansiella och ekonomiska ställning* inte till fullo är uppfyllda.

I målet har inte annat framkommit än att bolaget genom landstingets underlåtenhet att tillämpa skall-kraven fullt ut lidit skada. Bolagets framställning ska därför bifallas. Eftersom felet i hanteringen kan hänföras till kvalificeringsfasen och då det inte kan uteslutas att detta kan ha påverkat konkurrensen, bör hela upphandlingen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 A)

Bernt Åkerblom
rådman

Målet är handlagt av Ida Annerstedt.